

МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ – ПЛЕВЕН

ФАКУЛТЕТ „МЕДИЦИНА” – ЦЕНТЪР ЗА ДИСТАНЦИОННО ОБУЧЕНИЕ

**КАТЕДРА “ДЕРМАТОЛОГИЯ, ВЕНЕРОЛОГИЯ И АЛЕРГОЛОГИЯ” СЕКТОР
АЛЕРГОЛОГИЯ
КАТЕДРА „КЛИНИЧНА ЛАБОРАТОРИЯ, КЛИНИЧНА ИМУНОЛОГИЯ И
АЛЕРГОЛОГИЯ” СЕКТОР АЛЕРГОЛОГИЯ**

ТЕЗИСИ НА ПРАКТИЧЕСКО УПРАЖНЕНИЕ №7

ЗА РЕДОВНО ЗАНЯТИЕ И САМОСТОЯТЕЛНА ДИСТАНЦИОННА ПОДГОТОВКА ПО

„КЛИНИЧНА АЛЕРГОЛОГИЯ”

ЗА СТУДЕНТИ ОТ МУ – ПЛЕВЕН, РЕДОВНО ОБУЧЕНИЕ, СПЕЦИАЛНОСТ

„МЕДИЦИНА”

**ТЕМА: „ПРОВОКАЦИОННИ ТЕСТОВЕ: НАЗАЛНИ, КОНЮНКТИВАЛНИ,
ХРАНИТЕЛНИ, МЕДИКАМЕНТОЗНИ”**

**РАЗРАБОТИЛИ: 1. ДОЦ. Д-Р В.
ЦЕТКОВА-ВИЧЕВА 2. ДОЦ. Д-Р Л.
ТЕРЗИЕВ 3. ДР. СОФИЯ ДЖИКОВА**

Гр. Плевен

2020 год.

Провокационни тестове: назални, конюнктивални, хранителни, медикаментозни.
Провокационни тестове: назални провокационни тестове с битови алергени и полени.
Конюнктивален провокационен тест (allergen-specific conjunctival challenge - ASCC). Орална провокация с храни. Единично-слепи провокации. Двойно-сляпи, контролирани от плацебо провокации (ДСКПП) с храни. Начини за подбор на храни за орална провокация. Елиминационни диети преди провокационните. Отчитане. Ранна и късна реакция. Показания за провеждане на орални провокации с храни. Медикаментозни провокационни тестове. Техника на провеждане. Интерпретация на получените резултати.

Провокационните проби се извършват в клинична обстановка и алергенът се дозира точно, поради което нежеланите реакции са много по-слабо изразени

Необходимо условие: информирано съгласие

НАЗАЛНИ ПРОВОКАЦИОННИ ТЕСТОВЕ

Принцип на провеждане: напр. лявата носна половина служи за контрола (в долния носов ход се поставя тампон напоен с контролен разтвор), а в десния долен носов ход се поставят последователно тампони с различни концентрации на изследвания алерген. Започва се от най-ниската концентрация. При положителна проба, на 20 минута се появяват сърбеж, кихане, изтичане на воднист секрет и запушване на носа

КОНЮНКТИВАЛНИ ПРОВОКАЦИОННИ ТЕСТОВЕ

Принцип на провеждане: напр. лявото око се използва за контрола и в него се накапва контролният за алергените разтвор, а в дясното-различните концентрации на алергена като се започва с най-ниската. Накапването се извършва в долния конюнктивален сак, а отчитането на 15-20 мин. При положителна проба, на 20 минута се появяват сърбеж, зачервяване и сълзене на очите.

ЕЛИМИНАЦИОННИ ДИЕТИ ЗА ДИАГНОСТИКА

1. Елиминиране на специфична храна (избор на хипоалергенна формула)
2. Хипоалергенна диета – яйца, мляко, телешко и пилешко месо, риба, морски деликатеси, пчелен мед, шоколад, ядки, бобови храни, хранителни добавки
3. Олигоантигенна диета - ориз, царевица, 2-3 вида зеленчуци (зеле, тиквички), 2-3 вида плодове (ябълки, грозде, круши), вода, захар, раст.мазнини

ХРАНИТЕЛНИ ПРОВОКАЦИОННИ ТЕСТОВЕ

„Златен ” стандарт за поставяне на диагнозата хранителна алергия. Провеждат се след елиминационната диета. Двойно сляпо и плацебо контролирано изследване. Изследваните храни или плацебо са в определено количество и се поставят в непрозрачни капсули.

Условия за провеждането:

1. Изследването изисква предпазни мерки в случай на анафилактични прояви.
2. Пациентът трябва да бъде в трайна ремисия или без симптоми от няколко дни.
3. Наблюдение на пациента за късни реакции най-малко 3 часа след провокацията.

Според ЕААСИ 4 етапен протокол за диагностика:

1. КАП с прик тестове и/или RAST със съответни алергени
2. При положителен резултат: елиминационна диета за три седмици
3. Ако симптомите изчезнат – единно-сляпа провокация
4. При положителен резултат – ДСКПП с храни

Наред с храните, ключова роля за развитие на ХА имат и хранителните добавки, използвани при кулинарната обработка и консервирането им (подправки, консерванти). Основните хранителни алергени са гликопротеини с м.т. 15-50 kDa, някои от тях с по-ниско молекулно тегло играят ролята на хаптени. Една храна може да съдържа множество алергени. Някои алергени (най-често плодове и зеленчуци) могат да предизвикат алергични реакции, ако се консумират само сурови, но повечето храни продължават да предизвикват реакции и след кулинарна обработка. Съществува понятието кръстосана реактивност при реакция на анти тялото не само с първичния алерген, но и с подобни по структура алергени (напр. между различни плодове (ябълка, лешник, домати, праскова и кайсии) при хора, сенсibiliзирани към брезов полен; между целина и морков - при индивиди, свръхчувствителни на полен от пелин; пъпеш и банан - при тези, свръхчувствителни към полен на амброзия; орехи и морски дарове - при сенсibiliзирани към латекс, акари).

ПРОВОКАЦИОННИ ТЕСТОВЕ С МЕДИКАМЕНТИ

Контролирано приложение на медикаменти за диагностициране на имунна или неимунно медирана лекарствена свръхчувствителност и последна стъпка за точно разпознаване на реакциите на свръхчувствителност към лекарството, когато кожни тестовеса отрицателни или има съмнения за фолшиво негативни проби. Провокационни проби с медикаменти се извършват, когато други конвенционални тестове не дават убедителни резултати.

Изисквания: добре обучен пресонал

Оборудване за спешни реанимации

Обикновено се използват медикаменти от търговската мрежа

Начин на приложение: перорално, парентерално, кожно, бронхиално и др.

Интервал: 30–90 мин